

POMOC SPOŁECZNA – ZADANIA
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
w MALBORKU w 2018 roku

STYCZEŃ 2018

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	3
PODSTAWA PRAWNA.....	3
I. OGÓLNE ZASADY DOTYCZĄCE UPRAWNIENÍ DO ŚWIADCZEŃ.....	4
II. ZADANIA W ZAKRESIE REALIZACJI ŚWIADCZEŃ.....	5-8
- zasiłek stały - składka na ubezpieczenie zdrowotne - zasiłek okresowy - zasiłek celowy-specjalny-świadczenie pieniężne-zdarzenie losowe - wynagrodzenie za sprawowanie opieki - sprawienie pogrzebu - schronienie - pomoc rzeczowa: posiłek, żywność, kolonie - pobyt w domu pomocy społecznej - pobyt w dziennym ośrodku wsparcia - usługi opiekuńcze - specjalistyczne usługi opiekuńcze - poradnictwo prawne - praca socjalna	
III. ZADANIE WYNIKAJĄCE Z USTAWY O ŚWIADCZENIACH OPIEKI ZDROWOTNEJ.....	9
IV. ZADANIE WYNIKAJĄCE Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ	9
V. ZADANIE WYNIKAJĄCE Z USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE	11
VI. PROGRAM TELEOPIEKI.....	11
VII. REALIZACJA PROJEKTU.....	12

WPROWADZENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Malborku realizuje zadania głównie z zakresu pomocy społecznej.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Podstawowym celem Ośrodka jest świadczenie pomocy w zakresie zaspokajania niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także w miarę możliwości doprowadzanie do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem poprzez:

- 1) tworzenie warunków organizacyjnych dla funkcjonowania pomocy społecznej, w tym rozbudowę niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- 2) analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
- 3) przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń,
- 4) pobudzanie społecznej aktywności w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin,
- 5) pracę socjalną rozumianą jako działalność zawodową, skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Celem Ośrodka jest również zapobieganie powstawaniu sytuacji zmuszających mieszkańców do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Malborku prowadzi stronę internetową, na której ukazują się komunikaty oraz informacje dotyczące działalności MOPS. Strona Ośrodka (www.bip.mops.malbork.pl).

PODSTAWA PRAWNA

Podstawowym aktem prawnym w oparciu o który Ośrodek realizuje swoje zadania jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. Z 2017 r. poz. 1769 ze zm.), która określa, zadania, formy świadczeń i zasady ich przyznawania.

Ponadto Ośrodek w zakresie pomocy społecznej działa na podstawie następujących aktów prawnych:

- 1) Uchwała Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M. P. poz. 821),
- 2) Uchwała Rady Miasta Malborka z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 Nr XXX/366/2014,
- 3) Uchwała Rady Miasta Malborka z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 Nr XXXIX/367/2014,
- 4) Uchwała Rady Miasta Malborka z dnia 29.09.2016 r. w sprawie ustalenia organizacji oraz szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy w Malborku Nr XXIV/242/2016,
- 5) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r., poz. 1390 ze zm.),
- 6) Ustawa z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 697 ze zm.),
- 7) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1938, ze zm.),

- 8) Uchwała Rady Miasta Malborka z dnia 23 lutego 2012 r. w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i ustalania odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania Nr XV/172/12 z póź. zm.,
- 9) Uchwała Rady Miasta Malborka z dnia 08 kwietnia 2014 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej w formie schronienia i posiłku, udzielanych w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych Nr XLII/394/2014,
- 10) Uchwała Rady Miasta Malborka z dnia 21 kwietnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 Nr XIX/194/2016,
- 11) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 882),
- 12) Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598 ze zm.)

I. OGÓLNE ZASADY DOTYCZĄCE UPRAWNIEN DO ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ I FORMY ŚWIADCZONEJ POMOCY

Podstawowe zasady przyznawania świadczeń z zakresu pomocy społecznej określają artykuły 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z nimi, prawo do świadczeń przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 634zł.
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 514zł.
- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Kryterium dochodowe jest spełnione gdy faktyczny dochód rodziny ubiegającej się o pomoc nie przekroczy ustawowego dochodu uprawniającego do pomocy.

Poza spełnianiem kryterium dochodowego konieczne jest wystąpienie, co najmniej jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 pkt. 1-15: 1) ubóstwa; 2) sieroctwa; 3) bezdomności; 4) bezrobocia; 5) niepełnosprawności; 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby; 7) przemocy w rodzinie; 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi; 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; 10) (uchylony), 11) trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach; 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; 13) alkoholizmu lub narkomanii; 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej; 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Osobie odbywającej karę pozbawienia wolności nie przysługuje prawo do świadczeń z pomocy społecznej, natomiast tymczasowo aresztowanej zawiesza się prawo do świadczeń z pomocy społecznej. Za okres tymczasowego aresztowania nie udziela się świadczeń.

Trudna sytuacja życiowa (m. in. bezrobocie, niepełnosprawność, bezdomność, uzależnienia, przemoc w rodzinie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, itp.) oraz posiadane dochody nie przekraczające kryteriów dochodowych określonych ustawowo warunkują prawo do bezzwrotnych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W ustawie o pomocy społecznej jasno został określony katalog świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z jakich mogą korzystać osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej oraz zasady ich przyznawania.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Malborku realizuje obecnie następujące formy świadczeń wynikające z ustawy:

- 1) Zasiłki stałe,
- 2) Składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- 3) Zasiłki okresowe (w ramach dotacji z budżetu państwa),
- 4) Zasiłki celowe i w naturze i celowe specjalne,

- 5) Posiłki,
- 6) Pomoc rzeczowa,
- 7) Zdarzenia losowe,
- 8) Usługi opiekuńcze w tym specjalistyczne,
- 9) Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd,
- 10) Pobyt w domu pomocy społecznej oraz w dziennym ośrodku wsparcia,
- 11) Schronienie,
- 12) Sprawienie pogrzebu,
- 13) Praca socjalna,
- 14) Poradnictwo,
- 15) Interwencja kryzysowa,
- 16) Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie - w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych.

Każdej zgłaszającej się do MOPS osobie gwarantuje się natychmiastową pomoc, która w zależności od zgłaszanego problemu może przybierać różne formy, takie jak np.: wsparcie pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny świadczących pomoc w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej, usługi z zakresu poradnictwa specjalistycznego m. in. dla rodzin i dzieci, opieka nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi, zaburzonymi psychicznie oraz bezdomnymi, wsparcie osób doświadczających przemocy oraz wsparcie prawne.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia dostosowywane są do okoliczności uzasadniających przyznanie pomocy, ale także do celów i możliwości pomocy społecznej. Trudna sytuacja życiowa (m. in. bezrobocie, niepełnosprawność, bezdomność, uzależnienia, przemoc w rodzinie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, itp.) oraz posiadane dochody nie przekraczające kryteriów dochodowych określonych ustawowo warunkują prawo do bezzwrotnych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej zdefiniowane są czynnikami zewnętrznymi i mogą ulegać zmianom zarówno w danym roku, jak i na przestrzeni kolejnych lat. W przypadku wsparcia finansowego i usług, potrzeby są uzależnione najczęściej od: wzrostu lub spadku bezrobocia, ilości osób niepełnosprawnych lub długotrwale i ciężko chorych, wzrostu kosztów utrzymania (zakup żywności, wysokość opłat mieszkaniowych, itd.), postępującego rozpadu więzi rodzinnych (brak opieki nad osobami starszymi i opieki obojga rodziców nad dziećmi), bezdomności, ilości osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, przemocy w rodzinie, posiadania przez osoby wykształcenia nieodpowiadającego potrzebom rynku pracy, lub braku wykształcenia, itd.

Pomoc udzielana jest na podstawie przeprowadzonego przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego i analizy sytuacji rodziny. O przyznaniu świadczenia decyduje fakt spełnienia warunków określonych w ustawie o pomocy społecznej. Przyznając pomoc Ośrodek bierze pod uwagę sytuację socjalno-bytową, jak również potrzeby strony i możliwości finansowe.

II. ZADANIA W ZAKRESIE ŚWIADCZEŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK

Zadania w zakresie świadczeń wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz innych ustaw realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Malborku z określeniem rodzaju zadania, zasad przyznania świadczenia oraz jego wysokości:

1. ZASIŁEK STAŁY jest świadczeniem obligatoryjnym, przysługujące na podstawie art. 37 w związku z art. 106 ust.7-11 ustawy o pomocy społecznej osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium dochodowe i stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego.

- **przysługuje:**

1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;

2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Całkowita niezdolność do pracy - całkowitą niezdolność do pracy w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych albo zaliczenie do I lub II grupy inwalidów lub legitymowanie się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Niezdolność do pracy z tytułu wieku - Osoba niezdolna do pracy z tytułu wieku to osoba, która osiągnęła wiek emerytalny określony w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

- ustalanie wysokości:

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30zł. miesięcznie i nie może być wyższa niż 604zł. miesięcznie.

1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby.

2) w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, zasiłek stały nie przysługuje.

2. SKŁADKA NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE jest świadczeniem obligacyjnym przysługującym na podstawie art. 66 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej.

- przysługuje:

składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest za osoby otrzymujące zasiłek stały, a nie posiadające innego tytułu ubezpieczenia.

- ustalanie wysokości:

wysokość opłacanej składki stanowi 9% kwoty wypłacanego zasiłku stałego.

3. ZASIŁEK OKRESOWY wypłata zasiłku jest zadaniem własnym gminy, dotowanym z budżetu państwa świadczenie przysługuje na podstawie art. 38 oraz w związku z art.106 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej.

- przysługuje:

świadczenie adresowane jest do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium oraz zasobach pieniężnych nie wystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego oraz na okres zawieszonego postępowania o ustalenie uprawnienia do zasiłku stałego. Okres, na jaki przyznane zostanie to świadczenie, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

- ustalanie wysokości:

wysokość zasiłku okresowego jest zależna od dochodu osoby/rodziny kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między:

1) kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;

2) kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku nie może być niższa niż 20zł miesięcznie.

4. ZASIŁEK CELOWY wypłata zasiłku jest zadaniem fakultatywnym, własnym gminy, przysługujące na podstawie art. 39 ustawy o pomocy społecznej.

- przysługuje: przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej (a nie każdej) potrzeby bytowej w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

SPECJALNY ZASIŁEK CELOWY (art.41) przyznawany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany: 1) specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi; 2) zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa, pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

- ustalanie wysokości: potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy są uwzględniane, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Rodzaj, forma i wysokość zasiłku celowego jak i specjalnego oraz na zakup żywności w ramach programu przyznawana jest odpowiednio do okoliczności uzasadniających przyznanie tej formy pomocy oraz odpowiednio do wielkości środków budżetowych w ramach zadań własnych.

ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE NA ZAKUP ŻYWNOŚCI pomoc w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności (zasiłek celowy) dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020

- przysługuje: osobom i rodzinom których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Kryterium uprawniające do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania podwyższone zgodnie z Uchwałą Rady Miasta w Malborku z dnia 14.01.2014 r. Nr XXXIX/367/2014.

- ustalanie wysokości: świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” z udziałem 40% środków własnych gminy, 60% dotacja z budżetu państwa. Przyznawany jest w wysokości i na okres odpowiednio do okoliczności uzasadniających przyznanie tej formy pomocy oraz odpowiednio do wielkości środków budżetowych w ramach zadań własnych.

ZDARZENIE LOSOWE przyznany jest osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego klęski żywiołowej lub ekologicznej. Zasiłek celowy, o którym mowa wyżej może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi, a wielkość uzależniona od środków w ramach tego świadczenia oraz od wynikającej potrzeby (art. 40 ustawy o pomocy społecznej).

5. WYNAGRODZENIE ZA SPRAWOWANIE OPIEKI (art.53a)

- przysługuje: Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przysługuje za sprawowaną opiekę prawną zgodnie z postanowieniem Sądu. Udzielenie świadczeń w tej formie nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

- ustalanie wysokości: Kwotę wynagrodzenia wypłaca Ośrodek na okres i wysokości ustalonej przez Sąd (zgodnie z postanowieniem sądu). Wysokość w stosunku miesięcznym nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłaszanym przez GUS

6. SPRAWIENIE POGRZEBU przysługuje na podstawie art. 44 ustawy o pomocy społecznej. Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego. Pokrycie kosztu pogrzebu ze środków własnych gminy, w wysokości zgodnie z umową z ZGKiM w Malborku.

7. SCHRONIENIE przysługuje na podstawie art. 48 ustawy o pomocy społecznej, zadanie własne gminy (obligatoryjne). Schronienie przysługuje osobom tego pozbawionym (bezdolnym). Pokrycie kosztów pobytu w placówkach zgodnie z zawartymi umowami, a zwrot wydatków określa tabela odpłatności zatwierdzona Uchwałą Rady Miasta Malborka Nr XLII/394/2014.

Świadczenie w miarę zgłaszanych potrzeb. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w schroniskach, noclegowniach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych.

8. POMOC RZECZOWA POSIŁEK (art.48 ustawy o pomocy społecznej) pomoc rzeczowa w formie posiłku przysługuje osobom, które własnym staraniem nie mogą go sobie zapewnić oraz dzieciom w dniach nauki szkolnej dla uczniów w szkołach na obszarze miasta Malborka oraz w dniach zajęć w placówkach przedszkolnych.

Pomoc ta może być świadczona doraźnie lub okresowo. Koszty posiłków w przedszkolach, szkołach oraz w stołówkach na terenie miasta jest pokrywany ze środków własnych oraz dotacji w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.

9. INNA POMOC RZECZOWA

- **kolonie dla dzieci;** Rekrutacja oraz pomoc w formie dofinansowywania wyjazdów dzieci na obozy i kolonie letnie w sytuacjach uzasadnionych. Kolonie dla dzieci w okresie wakacji. Przedsięwzięcia dofinansowuje MOPS w miarę posiadanych środków.

- **żywność** w ramach Ogólnopolskiego Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020

Paczki żywnościowe wydawane przez PCK w Malborku na podstawie skierowań tut. Ośrodka.

Celem Programu PO-PŻ, jest dotarcie z pomocą żywnościową do grup osób najbardziej potrzebujących. Pomoc żywnościowa, w postaci paczki żywnościowej jest przekazywana osobom spełniających ustalone w programie kryteria dochodowe.

10. POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ (art. 54-64)

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności: 1) mieszkaniiec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi, 3) gmina, z której osoba została skierowana do DPS

11. POBYT W ŚRODOWISKOWYM DOMU SAMOPOMOCY w Malborku

Pobyt w środowiskowym domu samopomocy przysługuje zgodnie z art. 51a ustawy o pomocy społecznej. ŚDS w Malborku jest ośrodkiem wsparcia dziennego dla osób dorosłych z dysfunkcjami intelektualnymi oraz psychicznymi.

Pobyt w ŚDS w Malborku następuje po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydaniu przez tut. Ośrodek decyzji kierującej. Uchwała Rady Miasta Malborka z dnia 29.09.2016r. Nr XXIV/242/2016 określa organizację ŚDS w Malborku oraz szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności.

12. USŁUGI OPIEKUŃCZE przysługują na podstawie art. 50 ustawy o pomocy społecznej.

Usługi opiekuńcze kierowane są do osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Uchwała Rady Miasta Malborka z dnia 23 lutego 2012r. Nr XV/172/12 ze zm. określa szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

13. SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE przysługują na podstawie art. 50 ust.7 ustawy o pomocy społecznej. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Zakres przyznanych specjalistycznych usług opiekuńczych obejmuje:

kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych oraz wspieranie, także w formie asystowania, w codziennych czynnościach życiowych.

Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych i kwalifikacje osób świadczących te usługi oraz warunki i tryb ustalania i pobierania opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi, jak również warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z tych opłat, ze względu na szczególne potrzeby osób korzystających z usług, uwzględniając sytuację materialną tych osób określa Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22.09.2005 r. Dz. U. Nr 189 poz.1598 ze zm.

14. PORADNICTWO. Poradnictwo prawne.

Poradnictwo prawne dla osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej tut. Ośrodka.

15. PRACA SOCJALNA Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca socjalna prowadzona jest: z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej, ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

W ramach pracy socjalnej przysługuje nieodpłatne poradnictwo.

Stosownie do treści art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy o pomocy społecznej - pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Ponadto podopieczni mogą korzystać z pomocy i usług jakie świadczy **Stacja Socjalna Joannitów**. Stacja Socjalna Joannitów funkcjonuje w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malborku. Głównym założeniem pracy jest jednakowa i bezpłatna opieka nad osobami potrzebującymi wsparcia oraz opieki. Stacja Socjalna Joannitów świadczy usługi między innymi w zakresie nieodpłatnego zaopatrzenia w środki higieniczne i pielęgnacyjne, sprzęt rehabilitacyjny, odzież, pościel itp.

III. ZADANIE WYNIKAJĄCE Z USTAWY O ŚWIADCZENIACH OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK

Ośrodek realizuje zadanie wynikające z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej (z dnia 27.08.2004 r. tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1938, ze zm.) związane z nabyciem uprawnień do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie, dla osób posiadających obywatelstwo polskie i miejsce zamieszkania na terytorium RP wymagających leczenia, a nie posiadających ubezpieczenia zdrowotnego, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego w ustawie o pomocy społecznej.

Dokumentem potwierdzającym nabycie uprawnień do bezpłatnego leczenia w zakresie określonym w w/w ustawie są decyzje wydawane przez Ośrodek stwierdzające prawo do świadczeń zdrowotnych.

Wydanie decyzji o ustaleniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych ze środków publicznych następuje na wniosek zainteresowanego, a w przypadku stanu nagłego – na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Wydanie decyzji administracyjnej poprzedzone jest przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego. Wywiad przeprowadzany jest niezwłocznie po otrzymaniu informacji o potrzebie ustalenia uprawnień. Wywiad przeprowadza się w miejscu zamieszkania/pobytu osoby zainteresowanej. Celem tej czynności jest ustalenie czy osoba zainteresowana spełnia kryterium dochodowe zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, oraz ustalenie czy nie występują dysproporcje między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową tej osoby. Decyzja administracyjna w sprawie przyznania lub odmowy przyznania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydawana jest w terminie miesiąca od daty złożenia wniosku wraz z wymaganą dokumentacją. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie w/w decyzji przysługuje przez okres do 90 dni, chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym. Jeżeli istnieje konieczność dalszego leczenia, dłuższego niż 90 dni – może zostać wydana kolejna decyzja. Świadczeniodawcy NFZ realizują świadczenia na rzecz osób nieubezpieczonych legitymujących się w/w decyzją.

IV. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIELĘGNACJI ZASTĘPCZEJ REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK

Ośrodek realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09.06.2011 r. tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 697 ze zm.

1. WSPIERANIE RODZINY

Zgodnie z w/w Ustawą zadania dotyczące wspierania rodziny realizowane są na podstawie przyjętego Uchwałą Rady Miasta Malborka Programu Wspierania Rodziny. Przyjęty program ma charakter długofalowy.

Realizując zadania wynikające z w/w ustawy w zakresie pracy z rodziną, rodzinom przydzielani są zatrudnieni w tut. Ośrodku asystenci rodziny. Asystent rodziny przydzielany jest rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Praca polega na podejmowaniu planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Pomoc udzielana jest na podstawie przeprowadzonego przez pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego i analizy sytuacji rodziny.

Zgodnie z art.15 w/w ustawy do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,

- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku,
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach,
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 ze zm.) lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

2. PIECZA ZASTĘPCZA

Realizując zadania wynikające z w/w ustawy w zakresie pieczy zastępczej tut. Ośrodek od stycznia 2012 r. pokrywa koszty pobytu dzieci w placówkach i w rodzinach zastępczych.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - system pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie dzieciom czasowej opieki. Piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Dzieci mogą być umieszczane w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku. Jednakże na podstawie art.191 w/w ustawy wydatki związane z pobytem dziecka w pieczy zastępczej ponosi gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej.

W związku z tym, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Malborku realizuje zadanie związane z finansowaniem kosztów pobytu w pieczy zastępczej dzieci, które przed umieszczeniem zamieszkiwały na terenie miasta Malborka. Realizacja wydatków następuje na podstawie otrzymanych rachunków (not księgowych) zgodnych z decyzjami PCPR.

Zgodnie z art.191 cyt. ustawy gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków w pierwszym roku pobytu,
- 30% wydatków w drugim roku pobytu,
- 50% wydatków w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

V. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK

Ośrodek realizuje zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29.07.2005 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 ze zm.).

Zgodnie z w/w Ustawą zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy realizowane są na podstawie przyjętego Uchwałą Rady Miasta Malborka Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na latach 2016-2020 (Nr XIX/194/2016 z dnia 21.04.2016r.). Przyjęty program ma charakter długofalowy. Celem Programu jest ograniczenie zjawiska przemocy oraz skutków jej stosowania. Program ma charakter wielofunkcyjny i stanowi interdyscyplinarną strategię działań. W celu realizacji zadań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Malbork został uruchomiony system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na:

- 1) pracy Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie,
- 2) pracy Koordynatora ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 3) pomocy psychologicznej dla ofiar przemocy w Grupie Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- 4) pomocy psychologicznej dla dzieci - ofiar przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy seksualnej,
- 5) pomocy psychologicznej, prawnej, medycznej, socjalnej dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych,

- 6) pracy Punktu Konsultacyjnego (terapeuta, prawnik, psycholog),
- 7) ścisłej współpracy z różnymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Komendy Powiatowej Policji w Malborku.

Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach ustawy i przyjętego w Gminie Malbork programu polega między innymi na:

- 1) Diagnozowaniu problemu przemocy w rodzinie (tworzenie grup roboczych, inicjowanie działań zapobiegawczych i interwencyjnych, monitorowanie, prowadzenie dokumentacji działań i efektów).
- 2) Podejmowaniu działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mającym na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.
- 3) Inicjowaniu interwencji w środowiskach dotkniętych problemem przemocy domowej.
- 4) Inicjowaniu działań w stosunku do ofiar przemocy i osób stosujących przemoc w rodzinie.
- 5) Rozpowszechnianiu informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

VI. PROGRAM TELEOPIEKI

Dbając o bezpieczeństwo i podniesienie jakości życia osób w środowisku starszym oraz osób niepełnosprawnych, pozostających w środowisku domowym, często bez opieki osób drugih, zostaje podjęte działanie związane z wdrożeniem na terenie Miasta Malbork usługi teleopieki.

Program zapewniający lepszą i skuteczniejszą pomoc dla osób starszych, niepełnosprawnych, schorowanych. Usługa ta zapewnia wszystkim mieszkańcom miasta Malborka bezpłatną, telefoniczną opiekę polegającą na elektronicznym, całodobowym monitoringu i przyzywaniu natychmiastowej pomocy w przypadku zagrożenia życia, zdrowia, bezpieczeństwa osób starszych i osób z niepełnosprawnościami w miejscu ich zamieszkania. Warunkiem korzystania przez Mieszkańca z systemu teleopieki jest zdolność podopiecznego do obsługi przycisku alarmowego oraz posiadanie dowolnego abonamentu telefonii stacjonarnej lub sieci GSM.

VII. REALIZACJA PROJEKTU

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Malborku od 2016 r. jest realizatorem projektu pt „Mobilny i aktywny kapitał ludzki w powiatach malborskim i sztumskim – aktywizacja społeczno-zawodowa” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WP 2014-2020) współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem w/w projektu jest zwiększenie zatrudnienia osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

W 2018 r. udział w projekcie kontynuuje 13 osób (w tym 1 os z naboru z 2016 r, 12 os z naboru 2017 r.), uczestnicy odbywają sześciomiesięczne staże zawodowe.

W 2018 r. zrekrutowana zostanie nowa grupa w ilości 23 osób w tym 12 osób bezrobotnych zarejestrowanych w pup z III profilu oraz 11 osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej biernych zawodowo. Objęci zostaną wsparciem w formie:

- warsztatów motywacyjnych „Kuźnia optymizmu” - mających na celu zmianę mentalności i sposobu myślenia uczestników, przezwyciężenie złych nawyków oraz bierności;
- spotkania z animatorem pracy – mające na celu stymulowanie rozwoju zawodowego każdego z uczestników, przełamanie stereotypów, radzenie sobie z niepełnosprawnością, przygotowanie do wejścia na rynek pracy, monitorowanie postępów;
- indywidualne spotkania z terapeutą;
- indywidualne porady prawne;
- praca socjalna świadczona przez czterech pracowników socjalnych;
- pomoc w formie ubezpieczenia zdrowotnego oraz zasiłków celowych na zaspokojenie bieżących potrzeb;
- aktywizacji społecznej – warsztaty grupowe PAI - mające na celu kształtowanie aktywnej postawy uczestników w życiu społecznym i zawodowym; - aktywizacja zawodowa – PSU – prace

społecznie użyteczne;

- zajęcia edukacyjne organizowane w MCKiE dla uczestników i ich rodzin;
- indywidualne spotkania z Psychologiem;
- warsztaty ABC poszukiwania pracy – mające na celu poprawę sytuacji osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w tym kształtowanie ich aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym.

Psycholog, Doradca Zawodowy i Pracownicy socjalni opracują ścieżkę reintegracji, która będzie wskazywać dalszy kierunek działania/pracy, uczestnicy zostaną skierowani na staż zawodowy bądź szkolenie zawodowe.

Ponadto należy nadmienić, iż MOPS realizując zadania z zakresu pomocy społecznej w celu udzielenia efektywnego wsparcia prowadzi współpracę z takimi instytucjami jak:

- Centrum Profilaktyki i Terapii Uzależnień;
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku;
- Powiatowym Urzędem Pracy;
- Komendą Powiatową Policji;
- Polski Czerwony Krzyż;
- Stowarzyszeniem Wspierania Przedsiębiorczości;
- Stowarzyszeniem Św. Faustyny Dom Fides w Malborku;
- Stowarzyszeniem na rzecz Bezdomnych „Agape”;
- Stowarzyszeniem na Rzecz Kobiet w trudnej Sytuacji Życiowej „Junona”;
- Zakładem Karnym,

oraz kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, kościołami, specjalistycznymi poradniami lekarskimi i wszystkimi innymi instytucjami, które w swym działaniu zmierzają do realizacji ustawy o pomocy społecznej.